

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/96/2024
Identifikačné číslo spisu:	4319206106
Dátum vydania rozhodnutia:	25.03.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Holíč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:4319206106.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Okresné stavebné bytové družstvo Levice, Levice, Ku Bratke 3, IČO: 00 171 590, zastúpeného advokátkou Mgr. Renátou Mészáros, Levice, Nám. hrdinov 7-8, proti žalovanému V. X., narodenému X. B. XXXX, Ž., Q. XX, zastúpenému advokátom JUDr. Tomášom Jamrichom, Vráble, Moravská 784/35, o zaplatenie 208,74 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 16C/34/2019, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 18. apríla 2024 sp. zn. 8Co/52/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Levice (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 9. decembra 2022 č.k. 16C/34/2019-638 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 208,30 eura spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 208,30 eura od 12. júna 2018 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol a žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.1. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca ako správca špecifikovaného bytového domu domáhal voči žalovanému ako vlastníkov bytu a nebytových priestorov v tomto bytovom dome, zaplatenia nedoplatku na vyúčtovaní za plnenia spojené s užívaním bytu a do fondu prevádzky, údržby a opráv, ako i za dohodnutú odplatu za realizovaný výkon správy. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil poukazom na § 39, § 52 ods. 1 až 3, § 53 ods. 1 a 4, § 54a, § 100, § 101, § 121 ods. 3, § 122 ods. 1 a 3, § 517 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej len „OZ“), § 6 ods. 1 a 3, § 8 ods. 1 a 5, § 8a ods. 1, § 14 ods. 1 až 4, § 32c ods. 2 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej tiež len „zákon č. 182/1993 Z. z.“) v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o výkone správy, § 9 ods. 7 a 8 písm. b), zákona č. 182/1993 Z. z. v znení účinnom v čase podania žaloby, § 8a ods. 2, 4, 5, § 8b ods. 2 a 3, § 10 ods. 1, 2, 3, 4, 6 zákona č. 182/1993 Z.z. v znení účinnom od 1. júla 2015 do 31. augusta 2018, § 7 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 písm. b) Vyhlášky Ministerstva hospodárstva SR č. 240/2016 Z. z., ktorou sa ustanovuje teplota teplej

úžitkovej vody na odbernom mieste, pravidiel rozpočítavania množstva tepla dodaného v teplej úžitkovej vode a rozpočítavania množstva tepla a s poukazom na § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú ustanovenia Občianskeho zákonníka. Vzťah medzi stranami sporu posúdil ako spotrebiteľský.

1.2. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba bola podaná dôvodne. Žalovaný ako výlučný vlastník bytu a nebytových priestorov v bytovom dome spolu s manželkou uzatvoril v roku 1997 Zmluvu o výkone správy podľa § 8 zákona č. 182/1993 Z. z., ktorá stratila platnosť uzavretím Zmluvy o výkone správy č. 3490004/2005 s Dodatkom 2007 z 31. januára 2008. K schváleniu novej zmluvy malo dôjsť 27. novembra 2007, ako vyplýva z uznesenia zo schôdze vlastníkov, ktorá sa mala uskutočniť o 18:00 hod. pre bytový dom XXXX, XXXX v Ž. na L.. Q. č. X, X, XX, XX, XX. Zmluvou o výkone správy vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome poverili žalobcu správou bytového domu a zaviazali sa uhrádzať správcom stanovené preddavky za plnenia spojené s užívaním bytu a ďalšie platby podľa rozhodnutia väčšiny vlastníkov, a to na účet domu v banke. Žalobca v postavení správcu vykonal vyúčtovanie preddavkov za rok 2017, pričom na základe zisteného a neuhradeného nedoplatku podal žalobu na zaplatenie žalovanej sumy.

1.3. V konaní bola spornou otázka vecnej legitimácie žalobcu, ktorej nedostatok žalovaný namietal, ako i otázka správnosti a opodstatnenosti vyúčtovaných preddavkov za rok 2017. Žalovaný za nesprávne považoval aj čerpanie finančných prostriedkov z fondu prevádzky, údržby a opráv bytového domu. Súd prvej inštancie prijal záver o aktívnej vecnej legitimácii žalobcu danej § 9 ods. 7 a 8 zákona č. 182/1993 Z. z.. Poukázal pritom o.i. na závery skôr prebiehajúcich konaní medzi totožnými stranami sporu, v ktorých sa sudy vyčerpávajúco zaoberali otázkou platnosti zmluvy o výkone správy, preto ani nepovažoval za potrebné vykonať v tejto otázke ďalšie dokazovanie. V súvislosti s námietkami žalovaného o neplatnosti uznesenia zo schôdze vlastníkov bytov, na ktorej mala byť predmetná zmluva prijatá, ako i ďalších uznesení prijatých vlastními bytov a nebytových priestorov v bytovom dome zdôraznil, že tieto bolo možné napadnúť osobitnou žalobou podľa § 14 ods. 4 zákona č. 182/1993 Z. z. v zákonom určenej lehote. Odkazujúc na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. júna 2021 sp. zn. 1Cdo/60/2019 dodal, že ak žalovaný túto možnosť nevyužil a osobitnú žalobu v prekluzívnej lehote nepodal, nebolo už možné preskúmať platnosť rozhodnutí prijatých vlastními, vrátane platnosti uznesenia zo schôdze vlastníkov bytov konanej 27. novembra 2007. Rovnako mal súd prvej inštancie preukázanú pasívnu vecnú legitimáciu žalovaného. Po prieskume zmluvy o výkone správy z hľadiska možnej existencie neprijateľných zmluvných podmienok posúdil ex offo i otázku premĺčania uplatneného nároku. Z vykonaného dokazovania ustálil, že skutočné náklady žalovaného za plnenia spojené s užívaním bytu predstavovali v žalovanom období (1. januára 2017 až 31. decembra 2017) sumu 619,34 eura [správa: 69,96 eura + poistenie: 7,66 eura + elektrická energia v spoločných priestoroch: 5,80 eura + ústredné kúrenie: 78,48 eura + vodné a stočné: 225,93 eura + dažďová voda: 14,25 eura + náklady spojené s vyúčtovaním: 10,26 eura + tvorba fondu prevádzky, údržby a opráv bytového domu: 207 eur]. Mal za preukázané, že žalovaný uhradil na účet bytového domu postupne sumu vo výške 397,04 eura a sumu 14 eur, v dôsledku čoho mu vznikol nedoplatok 208,30 eura; v tejto časti považoval žalobu za dôvodnú a vo zvyšku uplatnenej istiny ju zamietol. Žalobcovi priznal nárok na úroky z omeškania (§ 517 ods. 2 OZ) odo dňa, keď sa žalovaný dostal so splnením svojho záväzku do omeškania. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Nitre (ďalej aj ako „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti (I. výrok) a v časti trov konania (III. výrok) potvrdil rozsudkom z 18. apríla 2024 sp. zn. 8Co/52/2023 a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

2.1. Odvolací súd považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti za vecne správne, stotožňujúc sa v celom rozsahu aj s jeho odôvodnením. V reakcii na odvoláciu argumentáciu žalovaného doplnil, že otázka platnosti zmluvy o výkone správy bola opakovane právoplatne riešená v konaniach medzi totožnými sporovými stranami. S ohľadom na princíp predvídateľnosti práva a princíp právnej istoty nepovažoval za dôvodné odkloniť sa od skôr vyslovených záverov o platnosti predmetnej zmluvy zakladajúcej aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. apríla 2021 sp. zn. 5Cdo/110/2018. Zdôraznil, že žalobca nemusel disponovať

postavením prehlasovaného vlastníka, a to s odkazom na znenie § 14 ods. 4 zákona č. 182/1993 Z.z, Ak žalovaný nevyužil právo namietať platnosť zmluvy (či už jej obsah alebo formálne náležitosti) v prekluzívnych lehotách, jeho právo zaniklo. Zmluva o výkone správy, schválená na schôdzi vlastníkov bytov v uznesení 27. novembra 2007 je preto platná, čím je založená i aktívna vecná legitímácia žalobcu. Zdôraznil, že v konaní bolo nesporné, že žalovaný žalobcovi titulom zmluvy o výkone správy finančné plnenia poskytuje, aj keď vo výške, ktorú si sám určuje. Ďalej sa odvolací súd v plnej miere stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, že byt žalovaného nespadá do kategórie podľa § 7 ods. 3 písm. a) Výhlášky č. 240/2016 Z. z. Nepovažoval za aplikovateľné závery vyplývajúce z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. apríla 2009 sp. zn. 4Cdo/230/2007, na ktoré poukazoval žalovaný, a to pre odlišnú skutkovú situáciu. Súd prvej inštancie nekonštatoval, že žalovaný je konečný spotrebiteľ, iba uviedol, že vlastníkov bytu vždy zostane povinnosť plnenia základnej zložky na dodané teplo. Výhláška jednoznačne upravovala povinnosť rozpočítať základnú zložku nielen medzi konečných spotrebiteľov, ale aj medzi tých užívateľov bytov a nebytových priestorov, ktorí majú - ako aj žalovaný - individuálne vykurovanie. Odvolací súd zopakoval zistenia súdu prvej inštancie, pokiaľ ide o započítané úhrady, s tým, že žalovaným tvrdená úhrada vo výške 663,77 eura, ktorú podľa neho súd prvej inštancie nezohľadnil, síce bola skutočne zo strany žalovaného vykonaná, ale bola ním výslovne určená na započítanie nárokov priznaných žalobcovi v konaní vedenom pod sp. zn. 5Co/852/2015, preto na ňu nebolo možné prihliadať. Záverom vyslovil nedôvodnosť odvolacej argumentácie žalovaného ohľadom nesúhlasu s vyfakturovanou spotrebou vody i platbami do fondu opráv. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol v zmysle § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z § 420 písm. f) CSP. Navrhol, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a aby mu priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

3.1. Žalovaný v dovolaní namietal, že závery odvolacieho súdu vychádzajú z nesprávnych skutkových zistení a nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd sa v konaní vôbec nezaoberal tým, že žalobca odvodzoval svoje nároky a aktívnu vecnú legitímáciu v spore od sfaľovanej súkromnej listiny. Žalovaný namietal, že súdy v konaní neprihľadli na ním predložené nové dôkazy, ktoré preukazovali, že schôdza vlastníkov sa 27. novembra 2007 nekonala, a preto na neexistujúce uznesenie vlastníkov nebolo ani možné viazať povinnosť podať žalobu podľa § 14 ods. 4 zákona č. 182/1993 Z. z. V konaniach, zo záverov ktorých sa vychádzalo aj v tomto konaní, sa síce opakovane riešila otázka aktívnej legitímácie žalobcu, avšak súdy vychádzali z úplne odlišných skutkových a právnych okolností. V danej veci sa konajúce súdy nesprávne vysporiadali s otázkou vecnej legitímácie žalobcu, čím konanie zaťažili vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP. Konajúce súdy opomenuli podstatné skutočnosti a na (nesprávne) zistený skutkový stav nesprávne aplikovali ust. § 14 ods. 4 zákona č. 182/1993 Z. z., keď neschválené a neexistujúce uznesenie nebolo možné napadnúť osobitnou žalobou. Dovolateľ v tomto konaní predložil oproti doterajším konaniam nové dôkazy, s ktorými sa súdy vôbec nevysporiadali. Žalovaný dovolaciemu súdu navrhol zaoberať sa práve otázkou, že do konania bol predložený pozmenený dôkaz. Namietal tiež, že odvolací súd sa pri rozpočítavaní nákladov na ústredné kúrenie vo výške 78,48 eura nesprávne s vecou vysporiadal a následne aplikoval nesprávne právne normy. Nárok za položku ústredného kúrenia považoval za nezákonný, keďže jeho priznanie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci. Za nesprávne označil i skutkové zistenia konajúcich súdov vo vzťahu k tvorbe a čerpaniu fondu opráv. Z uvedených dôvodov dovolateľ namietal, že mu odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

4. Žalobca v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalovaného dovolaciemu súdu navrhol, aby dovolanie ako nedôvodné zamietol a aby priznal žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Zdôraznil, že otázka aktívnej vecnej legitímácie žalobcu bola opakovane právoplatne vyriešená v konaniach medzi totožnými sporovými stranami a v záujme zachovania princípu právnej istoty nie je dôvod sa od skorších záverov odkláňať. V ostatnom zotrval na svojich už prezentovaných vyjadreniach. V konaní bolo podľa neho preukázané, že žalobca pri vyúčtovaní energií a médií vychádzal z platnej legislatívy, ako aj to, že žalovaný vykonal dve úhrady za rok 2017, pričom čerpanie fondu prevádzky, údržby a opráv predmetom vyúčtovania nebolo.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), po preskúmaní zákonom predpísaných náležitostí dovolania (§ 428 CSP) a splnenia ďalších podmienok dovolacieho konania, dospel k záveru, že dovolanie je potrebné ako neprípustné odmietnuť.

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Z hľadiska ústavného aspektu treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať prípustnosť vecí v konaní o dovolaní a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd.

8. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami, ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

9. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými a jasne čitateľnými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať bezbreho; namiesto je skôr zdržanlivý (uvážení) prístup.

10. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Na týchto záveroch zotrúva aj súčasná rozhodovacia prax najvyššieho súdu.

11. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (porov. napr. rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné.

12. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 CSP alebo § 421 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. Opodstatnené je také prípustné dovolanie, v ktorom je oprávnené uplatnený dovolací dôvod. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). V prípade dovolania prípustného podľa § 420 CSP je dovolacím dôvodom procesná vada zmätočnosti uvedená v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

13. Žalovaný prípustnosť podaného dovolania vyvodzoval výlučne z ust. § 420 písm. f) CSP, v zmysle

ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

14. Dovolací súd už konštantne uvádza, že hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej intenzite, že došlo až k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a súčasne dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces.

15.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie.

15.2. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

16. Dovolateľ prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP a porušenie práva na spravodlivý proces oprel o tvrdenie, že odvolací súd nesprávne zistil skutkový stav, vec nesprávne právne posúdil a svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil, keď sa nevysporiadal s rozhodujúcimi skutočnosťami.

17. Je potrebné uviesť, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo. Dovolací súd preto cez prizmu v dovolaní uplatnených dovolacích námietok skúmal, či došlo k namietaným procesným vadám; tieto v procesnom postupe odvolacieho súdu nezistil.

18. Dovolací súd vo svojej rozhodovacej praxi pravidelne pripomína, že na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorého prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porovnaj I. ÚS 6/2018).

19. V tejto súvislosti je súdna prax najvyššieho súdu jednotná v názore, podľa ktorého nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je vadou konania v zmysle § 420 písm. f) CSP (porov. sp. zn. 1Cdo/41/2017, 2Cdo/232/2017, 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 7Cdo/11/2017, 8Cdo/187/2017, 9CdoPr/8/2023). Súlad tohto právneho názoru s ústavou posudzoval Ústavný súd SR, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017, III. ÚS 40/2020).

20. Porušením práva na spravodlivý proces nie je iné hodnotenie vykonaných dôkazov súdom, než aké sú predstavy strany, resp. strán sporu.

21. Preskúmaním obsahu spisu podľa názoru odvolacieho súdu súdy nižších inštancií správne, v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov, vykonané dôkazy vyhodnotili jednotlivo a v ich vzájomnej

súvislosti (§ 191 ods. 1 CSP), ako aj náležite rozhodnutie odôvodnili v súlade s náležitosťami vyplývajúcimi z § 393 ods. 2 CSP. Právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom strany sporu, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu vrátane ich dôvodov a námietok (porovnaj II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010).

22. Podstata dovolacej argumentácie dovolateľa spočívala v rozsiahlej polemike so závermi súdov nižších inštancií a nesúhlase s ich skutkovými zisteniami. V tejto súvislosti dovolací súd pripomína, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie, je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorého prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porovnaj I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak tieto vady v preskúmvanej veci dovolací súd z obsahu spisu nezistil.

23. V preskúmvanej veci odvolací súd dospel k záveru, že skutkové zistenia súdu prvej inštancie majú oporu vo vykonanom dokazovaní, keď súd prvej inštancie vzal do úvahy všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, z prednesov sporových strán a z obsahu spisu vyplynuli najavo, následne tieto; v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov (čl. 15 CSP v spojení s § 191 CSP), správne vyhodnotil a dospel tak k správnym skutkovým záverom. Doposiaľ vykonané dokazovanie aj podľa názoru dovolacieho súdu dostatočne odôvodňuje závery prijaté odvolacím súdom, viazaným skutkovým stavom, tak ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP).

24. Podľa ústavného súdu možno ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR kvalifikovať nevykonanie takého navrhovaného dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť (III. ÚS 332/09).

25. Zásadám spravodlivého procesu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd zodpovedá požiadavka, aby súdmi konštatované skutkové zistenia a prijaté právne závery boli riadne (dostatočne) a zrozumiteľne (logicky) odôvodnené.

26. Z uvedeného vyplýva, že procesnému právu strany sporu navrhovať dôkazy zodpovedá povinnosť súdu nielen o vznesených návrhoch (a dôkazoch) rozhodnúť, ale tiež, pokiaľ im nevyhoví, vo svojom rozhodnutí odôvodniť, prečo a z akých dôvodov tak neurobil.

26.1. V zmysle rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, nevyhovenie dôkaznému návrhu strany sporu možno odôvodniť len tromi dôvodmi; i) ak tvrdená skutočnosť, ktorú má navrhnutý dôkaz overiť alebo vyvrátiť, je bez relevantnej súvislosti s predmetom konania, ii) ak dôkaz neoverí/nevyvráti tvrdenú skutočnosť, t.j. nedisponuje vypovedacou potenciou, alebo iii) ak tvrdenie, ku ktorého overeniu alebo vyvráteniu je dôkaz navrhovaný, bolo už doterajším konaním bez dôvodných pochybností overené alebo vyvrátené (nadbytočnosť dôkazu). Ak tieto dôvody zistené neboli, súd postupuje v rozpore s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR. Váda v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz) v takom prípade založí nielen nepreskúmateľnosť vydaného rozhodnutia, ale tiež jeho protiústavnosť (porov. 4Cdo/100/2018,

27. V danom prípade súdy oboch inštancií svoje rozhodnutie založili na závere, že otázka platnosti zmluvy o výkone správy, z ktorej žalobca odvodzoval svoju aktívnu vecnú legitímáciu a uplatňovaný nárok, bola viackrát právoplatne riešená v konaniach medzi totožnými stranami, v ktorých bolo jednoznačne ustálené, že zmluva je platná a že žalovaný v prekluzívnej lehote nevyužil postup podľa § 14 ods. 4 zákona č. 182/1993 Z. z. a platnosť zmluvy nenamietal na to určenou osobitnou žalobou. Tvrdenie žalovaného, že zmluva o výkone správy je neplatná, považovali súdy zhodne za irelevantné, keď žalobca listinnými dôkazmi preukázal, že zmluva bola schválená na schôdzi vlastníkov dňa 27. novembra 2007 potrebnou nadpolovičnou väčšinou. Už súd prvej inštancie pritom v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočne vysvetlil, že v tomto smere nepovažoval za potrebné vykonať ďalšie dokazovanie navrhnutými dôkazmi. V konaní vyšlo najavo, že niektoré z dôkazov navrhnutých stranami sporu ani neexistovali, pričom ani vykonanie existujúcich dôkazov by nezvrátilo súdom prijatý záver o tom, že sporná zmluva o výkone správy je platná a žalovaný je ňou viazaný. Napokon, pokiaľ mal žalovaný za to, že žalobca v konaní predložil sfaľšovanú listinu a mal prípadne podozrenie - ako argumentuje v dovolaní - zo spáchania trestného činu marenia spravodlivosti v zmysle § 344 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších zmien a doplnení, nič mu nebránilo obrátiť sa na príslušné orgány činné v trestnom konaní.

28. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je i právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (III. ÚS 107/07). Len náležité odôvodnené súdne rozhodnutie sa stáva interpretačným nástrojom súdnej autority k zabezpečeniu spravodlivosti. V tejto súvislosti žalovaný v dovolaní namietal, že je rozsudok odvolacieho súdu arbitrárne odôvodnený.

29. Podľa ústavného súdu, zjavná neodôvodnenosť (arbitrárnosť) rozhodnutia všeobecného súdu je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy (II. ÚS 302/2019-44 z 20. februára 2020, ods. 17).

30. Dovolací súd, dbajúc na to, že aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, konštatuje, že v danom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie náležité neodôvodnil. Skutočnosť, že žalovaný sa s názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, sama osebe nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti a/alebo arbitrárnosti súdnych rozhodnutí.

31. V posudzovanej veci odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP, stotožniac sa s odôvodnením odvolaním napadnutej časti rozhodnutia súdu prvej inštancie. Treba mať na pamäti, že prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09) a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu má podľa názoru dovolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP.

32. Dovolací súd nezistil, že by v danej veci išlo o taký prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva dovolateľa na spravodlivý proces. Odvolací súd v dôvodoch svojho rozhodnutia uvádza, ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, obsah odvolania strán sporu, zhrnutie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov strán, jasne a zrozumiteľne vysvetľuje, prečo rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za vecne správne, k čomu na zdôraznenie jeho

správnosti dopĺňa aj ďalšie dôvody, najmä za účelom vysporiadania sa s podstatnými odvolacími námietkami žalovaného.

33. Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná, rozhodnutie je konzistentné, logické a presvedčivé, premisy v ňom zvolené, aj závery, ku ktorým na ich základe dospel, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť. Odvolací súd (spolu so súdom prvej inštancie) jasne a zrozumiteľne vysvetľuje, prečo nepovažoval za preukázané tvrdenia žalovaného a prečo dospel k záveru, že žalobca je aktívne vecne legitimovaný a jeho nárok ja v priznanej časti dôvodný.

34. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03). Vadu zmätočnosti nezakladá (R 24/2017) ani prípadné nesprávne právne posúdenie veci; tento záver považuje za ústavnoprávne akceptovateľný i ústavný súd (I. ÚS 61/2019).

35. Prípustnosť dovolania z hľadiska § 420 písm. f) CSP nezaložilo ani podanie, v ktorom - odhliadnuc od skutočnosti, že bolo doručené po lehote na doplnenie dovolacej argumentácie (§ 434 CSP) - dovolateľ poukazoval na závery Ústavného súdu Slovenskej republiky vyslovené v iných konaniach o obdobných nárokoch žalobcu proti žalovanému (I. ÚS 111/2025) a ktorých aplikovateľnosti sa dovolateľ domáhal v tomto konaní. Dovolací súd len v stručnosti poukazuje, že v tomto konaní žalovaný nikdy v rámci prostriedkov procesnej obrany a ani v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie netvrdil, že by žaloba vykazovala akékoľvek vady v súvislosti s vadami splnomocnenia na strane žalobcu. Pokiaľ žalovaný týmto podaním v rámci oneskorene doplnenej dovolacej argumentácie odvolaciemu súdu mienil vytýkať, že mal na túto vadu prihliadnuť sám (§ 380 ods. 2 CSP), lebo v konaní neboli splnené procesné podmienky, dovolací súd pripomína, že v rámci dovolacieho prieskumu je oprávnený skúmať len existenciu procesných podmienok v dovolacom konaní; nemôže sa ex offio zaoberať tým, či boli splnené procesné podmienky v rámci konania v prvej inštancii alebo v odvolacom konaní, lebo dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP).

36. Na záver je potrebné zdôrazniť, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania v zmysle § 420 CSP nezakladá. Najvyšší súd už dávnejšie dospel k záveru, podľa ktorého realizácia procesných oprávnení sa strane sporu neznemožňuje právnym posúdením (R 54/2012). Na tom zotrváva aj súčasná rozhodovacia prax dovolacieho súdu (R 24/2017 a 1Cdo/202/2017, 2Cdo/101/2017, 3Cdo/94/2017, 4Cdo/47/2017, 5Cdo/145/2016, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/76/2018). Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06). Ak teda dovolateľ svoju dovoláciu argumentáciu založil výlučne na dovolacom dôvode podľa § 420 písm. f) CSP, nemôže sa v rámci uplatnenia tohto dovolacieho dôvodu úspešne domáhať prieskumu správnosti či nesprávosti právneho posúdenia, (k tomu por. napr. sp.zn. III. ÚS 219/2024).

37. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd uzatvára, že vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezistil. Dovolanie žalovaného je tak neprípustné, čo je dôvod na jeho odmietnutie podľa § 447 písm. c) CSP.

38. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v súlade s § 453 ods. 1 v

spojení s § 262 ods. 1 CSP. Podľa zásady úspechu strany v dovolacom konaní (§ 255 ods. 1 CSP) má žalobca voči žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

39. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.